

Текстът, който следва, е емблематичен за движението на хората с увреждания. Негов автор е Съюзът на хората с физически недъзи срещу сегрегацията (*Union of the Physically Impaired Against Segregation – UPIAS*) – гражданска организация на хора с увреждания, основана в началото на 70-те години на 20 век, която поставя началото на политическата борба за равнопоставеност на тази потисната група във Великобритания. Принципите, изповядвани от Съюза, са описани тук със завидна яснота – когато създават своята организация, активистите с увреждания не бързат да пристъпят към действие, а отделят повече от година за обсъждане на стратегически и концептуални въпроси. Един от продуктите на това обсъждане е и настоящият текст. Впечатляващо е, че и днес, повече от 30 години след написването си, този документ звучи актуално и може да послужи за модел на гражданско самоорганизиране – и то не само в сферата на уврежданията, но и в други области, имащи отношение към социалното потисничество.

Сред най-значимите постижения на организацията е разграничението между „недъг“ (*impairment*) и „увреждане“ (*disability*), което формира и идейния гръбнак на настоящия документ. Недъгът – това е телесното нарушение, например липсата на крайник, а увреждането е ограничаването на активността и социалното потисничество, на което са подложени хората с недъзи. Противно на традиционното виждане обаче, не недъгът е причина за увреждането, а негостоприемната среда, архитектурните, институционалните и културните бариери, както и липсата на адекватни услуги и технически помощни средства. Само премахването на тези ограничения в средата ще доведе до справяне с проблемите на уврежданията – съсредоточаването върху физическите недъзи няма да свърши работа. Този възглед става основа за разработването на социалния модел на уврежданията в началото на 80-те и фокусира усилията на движението за равнопоставеност на хората с увреждания по целия свят.

СЪЮЗ НА ХОРАТА С ФИЗИЧЕСКИ НЕДЪЗИ СРЕЩУ СЕГРЕГАЦИЯТА

ЦЕЛИ¹

Целта на Съюза е всички сегрегирани институции за хора с физически недъзи да бъдат заменени със създаване на възможности за пълноценно участие в обществото. Тези възможности трябва да включват необходимата финансова, медицинска, техническа, образователна и друга подкрепа, предоставяна от държавата с цел да получим максимална независимост в ежедневните дейности, да станем мобилни, да се ангажираме с продуктивна работа и да живеем където и както изберем, упражнявайки пълен контрол върху живота си.

ПОЛИТИЧЕСКО ИЗЯВЛЕНИЕ

1. УВРЕЖДАНЕ И СЕГРЕГАЦИЯ

Днес Великобритания вече разполага с необходимото познание и технологии, за да помогне на хората с физически недъзи да се включат в обществения живот и да ни даде възможност за пълноценен принос към общите дела. Но вместо ресурсите на страната да се концентрират върху решаването на основни човешки проблеми като нашите, те често се разхищават, например като се инвестират в изработването на нови разрушителни оръжия и в проекти като Конкорд² и Сентър Пойнт³. Разхищаването на този огромен капацитет, който може да помогне за справяне с уврежданията, означава, че много хора с физически недъзи все още без нужда са възпрепятствани да участват пълноценно в обществото. Ние сме изолирани и изключени заради стълби, неадаптиран обществен и личен транспорт, неподходящи жилища, ригидна организация на работата във фабрики и офиси и липса на съвременни технически помощни средства и приспособления.

¹ Преводът на документа е направен от Теодор Младенов по английския текст, който може да се намери в интернет на адрес <http://www.leeds.ac.uk/disability-studies/archiveuk/UPIAS/UPIAS.pdf>

² Конкорд е свръхзвуков пътнически самолет, конструиран съвместно от Франция и Великобритания в края на 60-те. Проектът се определя като финансов провал. – Б. пр.

³ Сентър Пойнт е името на един от първите небостъргачи в Лондон, предназначен за офис сграда. – Б. пр.

2. Има отделни примери за хора с тежки недъзи, които успяват да преодолеят много от тези бариери, използвайки достатъчно ресурси по подходящ начин. Те доказват, че интеграцията е възможна. Като група обаче ние все още често сме принудени да се примиряваме със сегрегацията и липсата на условия. Изпращат ни в специални училища, колежи и обучителни центрове. Систематично ни насочват към сегрегирани предприятия, центрове, жилища, приюти и клубове. Ако успеем да си осигурим мобилност, използваме остарели колички или специализиран транспорт. В миналото всички тези сегрегирани форми на помощ са означавали напредък. Но тъй като е ясно, че днес средствата за интеграция са налице, затварянето ни в сегрегирани институции е все по-потисническо и дехуманизиращо.

3. СКОРОШЕН НАПРЕДЪК

Истина е, че борбата на хората с увреждания и техните роднини и приятели, заедно с напредъка в технологии и медицинската наука, са довели през последните години до по-пълноценно участие на повече от нас в обществения живот. Някои от бариерите, които ни сегрегират, отчасти са преодолені или премахнати. Значителен брой хора с параплегия или например незрящи хора са в състояние да работят и да водят относително активен живот, което би било трудно мислимо преди по-малко от 50 години. Това развитие е свързано и с позитивна промяна в нагласите на някои от хората без увреждания, които започват да свикват с нашето присъствие.

4. Този напредък е доказателство, че нагласите могат да се променят към по-добро. Той също така показва, че нашето участие в обществото е основно средство за постигането на бъдеща промяна. Но напредъкът не може да ни заблуди относно реалното състояние, в което хората с увреждания продължават да се намират като група. Нашето общество е основано на необходимостта да се конкурираш на пазара на труда, за да си осигуриш препитание. За работодателя хората с физически недъзи обикновено не са толкова добра инвестиция, колкото хората без недъзи. Ето защо ние изпадаме на дъното на обществото като потиснатата група.

5. СЛАБА МОЩ ЗА ДОГОВАРЯНЕ НА УСЛОВИЯ

Когато успеем да си намерим работа, нашата сравнително ниска продуктивност означава, че нямаме достатъчно мощ за договаряне на условия за справедливо третиране и подходяща работна среда. Нашето положение е сходно с това на множество възрастни хора, на претърпелите злополука, на „умствено увредените“, чернокожите, бившите затворници, неквалифицираните работници и т. н. Ние често сме сред първите, които губят работата си и изпадат в забвение, щом „нуждите“ на икономиката намалее. Ако имаме късмет, може пак да си намерим някоя нископлатена работа, когато бизнесът отново започне да процъфтява. Ако нямаме късмет, сме обречени на мизерно съществуване, поддържано от оскъдни помощи на границата на бедността. Ако пък изобщо нямаме късмет, най-вероятно ще пропиеем живота си в някоя душегубна институция.

6. ИНСТИТУЦИИТЕ – НАЙ-СТРАШНИТЕ ЧОВЕШКИ СМЕТИЩА

Според Съюза на хората с физически недъзи истината за нашето положение като потисната група изпъква най-ясно в сегрегирани резидентни институции – най-страшните човешки сметища в нашето общество. Хиляди хора, чието единствено престъпление е наличието на физически недъг, са заточени в тези затвори доживот – което в наши дни може да продължи дълго време. За огромна част от тях все още няма алтернатива, присъдата не подлежи на обжалване, наказанието не може да се опрости заради добро поведение, няма друго бягство освен бягството от самия живот.

7. Жестокостта, унижението и физическите и психически лишения, на които са подложени хората в резидентните институции, където изолацията и сегрегацията са доведени до крайност, извеждат най-вече потисническата същност на отношенията между нашето общество и неговите членове с физически недъзи. Както на повечето подобни места като специалните училища, и в институциите има служители и доброволци, които дават всичко от себе си, за да помагат на обитателите им. Но техните усилия систематично се неутрализират от основната функция на сегрегирани институции, която е обгрижването на увредения контингент – както и убеждаването на лицата от контингент

та, че не е реалистично да участват пълноценно в обществото и сами да си изкарват прехраната. Тази функция е била сравнително уместна, когато първите специализирани резидентни институции са отворили врати, тъй като в конкурентните условия на онова време множество хора с физически недъзи е нямало да оцелеят без тяхната помощ. Но днес вече е възможно хората с тежки недъзи не само да оцелеват, но и да работят и напълно да се интегрират – следователно нуждата от сегрегирани институции вече не съществува по начина, по който е съществувала едно време. Социалните и технологични промени в съвременна Великобритания са превърнали институциите в отживелица.

8. ПОДКРЕПА ЗА ХОРАТА, НАСТАНЕНИ В ИНСТИТУЦИИТЕ

Според Съюза на хората с физически недъзи пренебрегваните въпроси, свързани с институциите, са от централно значение в сферата на уврежданията. Затова една от основните ни задачи е да подкрепяме борбата на хората, настанени в съществуващите резидентни институции, за по-добри условия, за пълен контрол върху собствения им живот и за демократично участие в управлението на техния дом, център или звено. Съюзът решително се противопоставя на всичко опити от страна на ръководството да налага ограничения върху посещенията, да определя времето за лягане и ставане, да възпрепятства обитателите да се прибират и да излизат от институцията, когато пожелаят, да налага медицински и свързани с грижата решения, или да мести обитателите в други институции против волята им.

9. Съюзът осъзнава необходимостта от приемането на харта, регламентираща основните права на хората, зависещи от други за задоволяване на своите лични потребности. Хората с увреждания, живеещи в институциите, трябва да получат помощ, ако решат да се организират, за да защитават правата си. Съюзът ще предоставя съвети и подпомагане при преговори, организиране на потребителски комитети и т. н. Когато се обърнат към нас, ние ще мобилизираме подкрепа и ще осигуряваме публичност на национално ниво за онези, които се борят за правата си.

10. НУЖДА ОТ АЛТЕРНАТИВИ

Съюзът се противопоставя на всеки опит за изграждане на нови сегрегирани институции от страна на държавата или на неправителствени организации. Ние вярваме, че предоставянето на подходящи услуги по местоживеене е много по-добър начин за изразходване на наличните ресурси. Освен това ние призоваваме за спешно осигуряване на жилищни алтернативи от не-институционален тип, например по шведската схема „Фокус“, която наистина дава възможност на хората със значителни нужди от лична помощ да водят сигурен, интегриран и активен живот. Съюзът ще се старее да помага на всеки, който иска да напусне своята институция или не желае да постъпва в институция. Но ние напълно зачитаме позицията на хората, които възприемат институционалния живот като най-доброто решение за себе си в дадения момент. Ние също така си даваме сметка, че някои хора с увреждания няма да се съгласят с нашите възгледи за сегрегацията и се надяваме, че те също ще се организират, за да дадат публичност на своите аргументи.

11. РЕАЛЕН ИЗБОР

Дългосрочната цел на Съюза е създаването на условия, при които всички ние, хората с физически недъзи, ще имаме възможност да избираме къде и как да живеем. Това включва отмирането на сегрегирани институции, поддържани от държавата или от благотворителните организации. Тъй като издръжката на всяка от тези институции отнема огромни средства, не може да се очаква, че в допълнение всеки от нас ще получи ресурсите, които са му необходими, за да живее според собствения си избор. Това се отнася не само за домовете, болничните звена, приютите, селищните комплекси и кварталите, но и за други видове сегрегирани заведения. Докато съществуват неоснователно скъпи специални училища, колежи и дневни центрове, щедро субсидирани работилници и предприятия, както и специализирани бази и почивни станции, не може да става и дума за достатъчно финансиране на алтернативни услуги, които да гарантират на всички нас реална възможност за равнопоставено участие в нормалните образователни, професионални и свързани със свободното време дейности.

12. УВРЕЖДАНЕТО ИЗВЪН ИНСТИТУЦИИТЕ

Проектът е финансиран от
Тръста за
гражданско общество в
Централна и Източна
Европа

Според нас съществуването на сегрегирани институции и заведения пряко засяга дори и хората с по-леки недъзи, които могат да се надяват, че няма да им се наложи да ги използват. Тези от нас, които живеят извън институциите, могат напълно да разберат какво означава увреждането в нашето общество само когато се вгледат в ситуацията на хората от нашата група в най-тежко положение. Тяхното съществуване и тяхната борба разкриват голата истина за увреждането и пренебрегването им е подобно на опит да се оцени положението на възрастните хора, без да се взимат предвид старческите домове.

13. Вярно е също така, че предразсъдъците, с които всички ние се сблъскваме – примерът, който обикновено даваме, е как хората се обръщат към нашите придружители с въпроса дали пием чая си със захар – са свързани с продължаващото съществуване на защитените институции, от които вече няма нужда. Онези, които ни третират по този начин, ни възприемат като неспособни да участваме пълноценно и да вземаме собствени решения. Те ни връщат към времето, когато институциите са били много по-нужни, и внушават, че трябва да заемем полагащото ни се място – което е в специалното училище, клуб, болнично отделение, дом или предприятие. Хората с физически недъзи никога няма да бъдат напълно приети в обществото, докато все още има сегрегирани институции – дори и само заради това, че тяхното излишно съществуване в наши дни подхранва остарели нагласи и предразсъдъци.

14. МЕДИЦИНСКАТА ТРАДИЦИЯ

Както вътре, така и извън институциите традиционното отношение към хората с увреждания е налагало решенията за тяхното добруване да се взимат от лекари и други професионалисти. Разбира се не може да се отрече, че ние понякога се нуждаем от подходяща медицинска намеса за третиране на нашите физически недъзи – операции, лекарства и специализирана грижа. Ние се нуждаем и от терапевти, които да ни помагат да възстановяваме или да поддържаме определени физически функции и да ни съветват какви помощни средства да използваме, за да станем по-независими и мобилни. Но намесата на медицински авторитети и налагането на медицински виждания при определяне на проблемите, с които се сблъскваме в обществото, изисква решително противопоставяне. Ние сме

преди всичко хора, а не „пациенти”, „случаи”, „поразени от парализа”, „глухи”, „слепи”, „приковани към инвалидни колички” или „болни”. Нашият съюз категорично отхвърля всяка идея, която дава право на медицински или други специалисти да ни казват как да живеем, да крият информация от нас или да взимат решения зад гърба ни.

15. Освен това ние се противопоставяме на идеята „експертите” и професионалистите да ни съветват как да приемаме уврежданията си или да ни изнасят лекции за „психологията” на увреждането. Ние и сами знаем какво е да си беден, изолиран, сегрегиран, подпомаган, оглеждан и поучаван – много по-добре от всеки експерт без увреждане. Нашият Съюз не се интересува от обяснения за това колко е ужасно да имаш увреждане. Това, от което се интересуваме, е как да променим условията на живот, за да преодолеем уврежданията, които са ни натрапени в добавка към нашите физически недъзи чрез начина, по който обществото е организирано, за да ни изключва. Според нас онова, което се налага да приемем, е единствено фактът на недъга – допълнителните и напълно ненужни проблеми, предизвикани от отношението към нас, трябва да бъдат елиминирани, вместо да се примиряваме с тях. С нетърпение очакваме деня, когато армията от „експерти” по нашите социални и психологически проблеми ще си намери по-продуктивна работа.

16. ПРАВИЛНАТА ПОМОЩ

Ние сме наясно, че тъй като са малка, слаба, малцинствена група, хората с увреждания не могат да разчитат единствено на собствените си сили, за да постигнат пълноценно човешко съществуване. Ние приветстваме и се нуждаем от помощта на нашите симпатизанти без увреждания. Но основният проблем, с който се сблъскваме е, че сме изключени от пълноценно участие в живота на обществото. Следователно тази ситуация на потисничество може да се преодолее само чрез истински активната намеса на хората с увреждания в обществените дела. Затова и усилията на професионалистите и другите хора без увреждания ще бъдат действително конструктивни само ако укрепват и насърчават самопомощта и активността на самите хора с увреждания. Ето защо енергията на нашия Съюз ще бъде насочена най-вече към обсъждане на проблемите и

съвместни действия с други хора с увреждания. Нито ние като организация, нито хората без увреждания са в състояние да решат проблемите на хората с увреждания вместо тях. Тези проблеми ще бъдат правилно адресирани само в степента, в която всички ние като хора с увреждания се включим и започнем активно да работим за нашата собствена рехабилитация.

17. НУЖДТА ОТ СЪЮЗА

На много места хората с увреждания вече се борят срещу своята изолация, сегрегация и други форми на потисничество. Всеки от нас ежедневно се сблъсква със своите лични проблеми. Ние все по-често се събираме и заедно, за да адресираме общите си проблеми по-ефективно. Свидетелство за това е лавинообразното увеличаване на броя на организациите в сферата на уврежданията във Великобритания през последните 25 години. Нашият Съюз представлява нов етап от развитието на този процес на обединяване. Ние не се фокусираме върху отделен аспект от увреждането (например мобилността или доходите), нито върху хората с определена медицинска диагноза или които живеят на дадено място. Съюзът ни е създаден с цел да предоставя помощ на всички хора с физически недъзи в тяхната борба за промяна на условията на живот, които ни потискат, за да можем да реализираме напълно своя човешки потенциал.

18. ДЕЙНОСТИ

Съюзът възнамерява да предприеме редица дейности в подкрепа на борбата на хората с увреждания, щом се сдобие с необходимите за това ресурси. Освен публикуването на брошури и издаването на бюлетин, ние ще организираме кампании по различни проблеми. Ще събираме информация, ще даваме съвети и ще организираме финансова, административна и други видове практическа помощ. Например хората ще могат да се обръщат към нас за подкрепа в борбата с бюрократичните закъснения и спънки, или пък за обжалване при отказ за предоставяне на технически помощни средства, подпомагане или други услуги. Ще съдействаме и за лобиране пред различни организации за изграждане на рампи и подвижни платформи в сградите. Хората, настанени в институции, ще могат да се обръщат към нас за помощ и национално огласяване, ако станат

жертва на властимащите. Ще подкрепяме и хората в защитените предприятия или центрове, които се борят за увеличаване на скандално ниското си заплащане. Успехът на Съюза ще зависи от способността му да извоюва реални придобивки и подобри условия за хората с увреждания.

19. НАСОКИ ЗА ДЕЙСТВИЕ

Но нашите действия ще бъдат по-ефективни, ако постоянно се учим от опита, който трупаме в резултат от усилията си. Ето защо основен аспект от работата на Съюза е да разработва все по-ясни насоки за бъдещо действие. Ще постигнем това чрез задълбочено обсъждане на нещата, които нашата организация и други хора с увреждания правят, както и на естеството на проблемите, с които се сблъскваме в даден момент. Необходимо е да извличаме поуки от провалите и успехите си и по този начин да разработим идеи и теория, за които е доказано, че вършат работа, носейки практически ползи за хората с увреждания. Така ценността на нашия практически опит ще се умножи многократно, защото както днес, така и в бъдеще ще можем да споделяме поуките от него с други хора с увреждания.

20. УСЛОВИЯ ЗА ЧЛЕНСТВО

Пълноправното членство в Съюза е достъпно за британски граждани с тежки физически недъзи, които приемат нашата политика и устав. От пълноправните членове се очаква да участват активно в делата на Съюза, тъй като организацията е основана върху категоричното убеждение, че ние можем да постигнем действителен напредък като хора с увреждания само активно борейки се за промяна. Разбира се, членовете ще имат различни функции в различните моменти, а „активност“ означава поне известно участие при обсъждането на политиката. Ние добре разбираме, че някои потенциални членове вероятно ще имат проблеми с общуването – в подобни ситуации Съюзът ще осигурява подкрепа и помощ. Хората с увреждания, които считат, че понастоящем не могат да допринасят активно, биха могли да поддържат връзка с нас, абонирайки се за нашия бюлетин.

21. Хората без увреждания, които приемат нашата политика и устав, имат възможност да станат асоциирани членове. Асо-

Проектът е финансиран от
Тръста за
гражданско общество в
Централна и Източна
Европа

цираните членове могат да получават вътрешната кореспонденция, бюлетина и други публикации и да участват в срещи, обсъждания и други събития. Но те нямат право на глас при взимане на решения за делата на Съюза, нито могат да заемат някаква длъжност в организацията. Хората, които наистина ни подкрепят, ще разберат необходимостта ние сами да контролираме своя Съюз и така да усъвършенстваме уменията си за взимане на решения, организиране и действие. Те ще си дадат сметка и за това, че понеже ежедневно преживяваме реалността на увреждането, ние сме по-слабо податливи от хората без уреждания на манипулации относно истината за нашето потисничество и за радикалните промени, необходими за неговото преодоляване.

22. ДРУГИ ПОТИСНАТИ ГРУПИ

Конкретните форми на потисничество в нашето общество са различни за различните потиснати групи. Ясно е, че някои от тях се сблъскват с проблеми, много сходни с нашите – като например хората, наричани „умствено увредени” или „умствено болни”. Но пълноправното членство в Съюза изисква човек да има физически недъг. Това се налага, защото според нас в момента е важно да се изяснят фактите за нашата ситуация и да се открият проблемите, свързани с наличието на физически недъг. За нашия подход обаче е от огромно значение да работим с други потиснати групи и да подкрепяме техните усилия за по-добър живот. Всички потиснати групи имат огромен интерес от промяна на обществото за преодоляване на потисничеството и нашият Съюз е готов да участва в общи действия за постигане на такава промяна.

23. ДЕМОКРАТИЧЕН КОНТРОЛ

Демократичният контрол на Съюза се упражнява от всички пълноправни членове, а политическите насоки за работата му се приемат чрез гласуване след задълбочено обсъждане на закрито заседание или на общо събрание. Задълбоченото обсъждане на политиката от страна на членовете е необходимо, за да можем постоянно да усъвършенстваме дейността и идеите си. Но след като веднъж сме взели решение, членовете на организацията се задължават да не му се противопоставят публично, ако искат да останат в Съюза. Считаме, че всеки от

Проектът е финансиран от
Тръста за
гражданско общество в
Централна и Източна
Европа

тези два елемента е основополагащ за постигането на реален напредък – провеждането на задълбочени обсъждания между членовете и съгласието за въздържане от публична критика на политиката на Съюза

24. Ежедневните решения за дейността на Съюза се взимат от изпълнителен комитет, който се избира от всички пълноправни членове и се отчита пред тях. Изпълнителният комитет се разпорежда с финансите на Съюза. Той организира обмена на вътрешна информация между членовете и редовното списване на бюлетина, както и инцидентното издаване на брошури и други публикации. Освен това комитетът официално представлява Съюза, следвайки общоприетата политика. Неговата задача в рамките на Съюза е да насърчава активното участие и развитието на всички членове.

25. ГРУПИ ПО ИНТЕРЕСИ

Групите по интереси в Съюза ще се формират от членове, които се интересуват от определен аспект на увреждането. Като примери могат да се посочат правата на хората, настанени в институциите, доходите, заетостта, специалното образование, осигуряването на помощни средства и приспособления, жилищните условия във Великобритания и в други страни, изследванията в сферата на медицината и помощните средства, рехабилитацията. Следвайки своите специфични интереси и опит, групите ще развиват своите дейности и идеи в рамките на общите принципи на Съюза. От време на време те ще публикуват свои доклади по определени теми от името на Съюза.

26. ФИНАНСИРАНЕ

Всички официално регистрирани благотворителни организации получават ценни данъчни облекчения, но нямат право директно да се застъпват за политически промени. Ние считаме ангажирането с политическа дейност за основно условие, предпоставящо постигането на реален напредък от хората с увреждания. Ето защо ние не сме се регистрирали като благотворителна организация – основанието ни е да запазим независимостта на своята дейност. Освен това ние не възнамеряваме да провеждаме публични кампании за набиране на средства за Съюза. Според нас е крайно време в сферата на уврежданията

да се появи организация, която не зависи от обществена благотворителност. Ние трябва да имаме свободата да говорим и действаме, представлявайки възгледите на членовете на Съюза, вместо да се съобразяваме с приумиците на спомоществатели и благородни покровители. Финансирането на Съюза ще се осигурява чрез абонамент, дарения, продажба на литература и други подобни средства.

27. ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ В СФЕРАТА НА УВРЕЖДАНИЯТА

Съюзът насърчава превръщането на всички организации в сферата на уврежданията в напълно демократични структури, които се съобразяват с реалните потребности и желания на хората с увреждания. Следователно ние се застъпваме за увеличаване влиянието както на нашите членове, така и на други хора с увреждания в организациите, чиято дейност засяга собствения ни живот. Всички официални представители на Съюза, които участват в управителни тела на други структури, ще провеждат политиката на Съюза и периодично ще се отчитат пред останалите членове. Освен това Съюзът ще провежда внимателно и независимо наблюдение на политиките и практиките на останалите организации в сферата на уврежданията. Ние ще се стараем да не дублираме дейностите на другите и ще бъдем отворени за конструктивни коментари и помощ от страна на останалите групи. От своя страна ние също ще предлагаме помощ и сътрудничество, когато е възможно. Но Съюзът няма да се колебае да говори открито и да действа независимо, когато решим, че това е в интерес на хората с увреждания. Оценката за това дали сме прави или не ще идва от самите хора с увреждания.

Документът е приет на 3 декември 1974 г. и е изменен и допълнен на 9 август 1976 г.

Проектът е финансиран от
Тръста за
гражданско общество в
Централна и Източна
Европа